

Tamus István: a színesről váltottam fekete-fehérre

Szerző: Bögre Zoltán | bogre.zoltan@dehir.hu Közzétéve: 2013.09.15. 08:41 | Frissítve: 2013.09.17. 13:43

Debrecen – Konzervatív, de nyitott az új dolgokra Tamus István, akinek pályáját nem csak a vallás, a tanítás és a tanulás is kitöltötte.

A debreceni képzőművész alkotói pályáját a műfaji sokszínűség és a művészi következetesség jellemzi. Az 1953-as születésű [Tamus István](#) legfontosabb munkái szeptember 13-ától a Kölcsey központban láthatók..

Dehir.hu: Az Átváltozások című életmű kiállítás hatvan éves pályafutását összegzi. Szembesítés ez a személyiséggel és az alkotásokkal? Sok minden változott a hat évtized alatt?

Tamus István: A magánéletemben is sok változás történt, de a kiállítás címe nem csak erre, hanem mindenre vonatkozik. Például arra, hogy telik az idő. Felvillannak képek, emlékek, műfajok, technikák közötti és műfajon belüli váltások is a tárlaton. A vezérfonal lényegében a művészet és az életkor átalakulását, ennek végeredményeit hivatott bemutatni úgy, hogy szinte minden időszakból, korszakból jelennek meg anyagok, de nem kronológiai sorrendben. Aki figyel, az észreveszi, mi az, ami fontos mérföldkő volt a pályám során. Amikor a főiskolát elvégeztem, a színesről váltottam a fekete-fehérre. Ez hatalmas változás volt.

Dehir.hu: Egymást érik a trendek, így a művész is folyamatosan a megújulás kényszere alatt kell, hogy alkosson. Milyen a viszonya a legújabb kihívásokkal, a modern technikákkal, technológiákkal? Foglalkoztatja a megújulás, az újdonság varázsa?

Tamus István: A mostani kiállításon is lesz olyan munka, ami nem feltétlenül a konzervatív jegyeket viseli. Érdekes jelenet, amikor két különböző anyag egymásba kapcsolódik, de ezzel együtt szeretem az úgynevezett "talált" művészetet is, mivel nagyon izgalmas valamit meglesni, majd abból újat, különlegesen létrehozni, véletlenszerű jelenségeket megragadni. Középiskolás és főiskolás diákjaimmal is sokat dolgozunk ezen. Én is próbálkoztam a modern technológiával, számítógépes grafikával, nem zárkózom el igazán semmitől, de engem a hagyományos grafika vonz, mivel alapvetően konzervatív típusnak tartom magam.

Dehir.hu: Metszetek, akvarellek, grafikák, rajzok. Mindegyikben otthonosan mozog, de melyik az, ami igazán önmege?

Tamus István: A fekete-fehér, a linómetszet és annak őse, a fametszet. Ez a vonal fekszik nekem a legjobban, ebben érzem magam igazán otthon. Talán azért, mert sokat lehet vele bíbelődni. Szeretem az akvarelleket is, de az már más műfaj, sokkal gyorsabb munkát igényel. Ezeknél inkább az fog meg, hogy a vásznon mindig a táj dominál. A művészetemben egyébként is egy nagyon hangsúlyos a föld és az ég viszonylata, azon belül pedig egy nagyon bensőséges játék zajlik. A felhők mozgása, a fantáziák, asszociációk indítják be a gondolataimat.

Dehir.hu: Drámai hatású képeket készít, a színek szabad, erőteljes használata is gondolatokat ébreszt a szemlélőben. Mi jár a fejében, amikor az alkotás sűrűjében jár, amikor már nem az üres papírra kell felvázolni a mondanivalót?

Tamus István: Menet közben látom, mi lesz egy adott műből. A legjobban műteremben, otthon szeretek alkotni, mert ilyenkor az asszociációk lendítenek előre, dolgoznak az érlelődési folyamatok, amik aztán igazán látványos eredményeket hozhatnak ki belőlem.

Alkotás közben

Dehir.hu: Több díjjal is jutalmazták már a munkásságát. Számít, hogy a szakma mit gondol, vagy inkább a közönség véleménye a fontos?

Tamus István: Kimondva és kimondatlanul is mindenki áhítozik a szakmai elismerésre. Meg kell tanulni egymásnak, egymás sikereinek örülni, az ellenkezője ugyanis megmérgezi a

kapcsolatokat. Számít a közönség véleménye, de a szakma ítélete fontosabb, mert szerintem abban van az igazi tudás.

Dehir.hu: A legtöbb alkotónak táptalaj a vallás, a reformátusság, a művészet és a hit gyakran különös szövetségben élnek egymással. Erősíti egyik a másikat?

Tamus István: Eloltották ezt egy kicsit az emberekben, ezért senki nem vonható felelősségre, csakis önmagunk. A hithez való visszatérés ugyanakkor nem lehetetlen küldetés. Nekem gyerekkorom óta fontos a vallás, a hit, ez még a nagyszüleim által mélyült el bennem. Nem csak emberileg, hanem az alkotásnál, a művészetben is jelentősége van ennek, mivel a középkori művészetet sem lehetne megérteni vallási ismeretek nélkül. Az én munkáimon sem feltétlenül jelenik meg egyértelműen az üzenet. Ha a kép címe nem utal a szakralitásra, attól az még jelen van a műben. Nem vagyok az a templomba járó ember, de sokat jelent számomra a vallás.

Dehir.hu: Amellett, hogy elismert, sikeres művész, több évtizede oktatja a fiatalokat. A tanítás is lehet éppen olyan alkotó munka, mint mondjuk egy mű elkészítése?

Tamus István: A hallgatóktól nagyon sokat lehet tanulni. A fiatalos ötlet, a lendület átlényegülnek az emberben, de ez fordítva is igaz. A kollégáimat is nagyon tisztetem, sokat tanulok tőlük. Szerintem ez egy adottság, ami nem biztos, hogy minden emberben megvan, de nekem bejött.

Dehir.hu: Gyermekei érdeklődnek a foglalkozása iránt, netán ők is követik ezen a pályán?

Tamus István: A két nagy fiam már elmúlt harminc éves, gyerekkorukban nekik is volt közülük a művészethez. Végül aztán más pályát választottak, nem akartak tanárok, vagy művészek lenni. Az egyetlen lányom valamilyen szinten kapcsolatban van a művészettel, mert táncos, a kisfiam most nyolc éves, ő a sport iránt érdeklődik. Sosem erőltettem rájuk az akaratomat, csinálják, azt amit igazán szeretnek.